

113 年全國語文競賽臺灣原住民族語言朗讀文章 【太魯閣語】 國中學生組 編號 1 號

kndsan Truku tmsanat

Pusu bi kndsan Truku sbiyaw ka gaya, ga hiya kana ka pprgun euda kndsan. Psqrasun ni pshgun o qmita nuda “gaya” ka pusu na. Hmnici tmgsa gaya malu kndsan ka pusu rudan Truku sbiyaw. Kiya o gaya tmsamat, psdhug bi rmngaw lqian dha ka rudan, iya bi hmut mtmay qrunang seejiq ni iya bi uda mangal samant tnjiyal qlubung dha. rudan Truku sbiyaw o tmsamat ddgiyaq, kika qrunang ksun rudan.

Eusa dha tmsamat o babaw nngalan uqun, kana dsnaw alang o mssli ni empprngaw jiyax eusa dha tmsamat, kiya ka kiya ni brah mmowsa tmsamat keeman na siida o asi **ka mssli ruwan sapah muda smmalu tmsamat**(狩獵儀式) **han**, saw saman do embahang musa psisil uyas ni quri sngkiyaan sisil.

Saw nii pnegklaan sisil ka eusa dha tmsamat. musa tmsamat ni qmpah qmpahan siida nasi meuyas iril ka sisil o naqih ni asi brinah miyah sapah. **musa** tmsamat ni qmpah ampahan hrus siida nasi meuyas narat ka sisil o malu ni mtduwa musa. Nasi paah iril skaya meuyas wada narat ka sisil o malu ni mtduwa musa. Nasi paah narat skaya meuyas wada iril ka sisil o naqih ni asi brinah miyah sapah.

Duri ni jiyax musa tmsamat o murug bi gaya tmsamat ka rudan Truku.

Krpuhan o paah 9 idas ni bitaq 11 idas o mtduwa musa tmsamat kiya.

Misan o paah 12 idas ni bitaq 2 idas o mtduwa musa tmsamat, ana mskuy ni smhuda ka karat, tjijal ka samat o ini ksburaw sgsayang uri.

Srnabaw o paah 3 idas ni bitaq 5 idas o ini tduwa musa tmsamat, yaasa gaga tmquli wawa kana ka samat

Rbagan paah 6 idas bitaq 8 idas o lala bi bgihur paru, naqih ka elug, mtalux bi ka karat uri, ini bi biyaw sburaw ka samat.

Tmsamat ka Truku o niqan lala bi gaya na, mmowsa tmsamat brah na mlatat siida o ini tduwa pcsiyus qmuci aji uri o sbngut.

Nasi naqih spi ka skeeman aji uri o niqan seejiq mhuqil ka alang o asi sangay kana ka tmsamat han.

Emptsamat o ini tduwa ptjiyal wawa samat ni bubu gaga mshjil. Gaya saw nii o ini kla ka laqi knxalan sayang da. Saw bi saw smkrawah!

113 年全國語文競賽臺灣原住民族語言朗讀文章 【太魯閣語】 國中學生組 編號 1 號

太魯閣族的狩獵生活

以前 gaya 是生活的準則、賞罰的依據。狩獵是祖先留下的生活規範，不要隨意進入他人獵區、不要拿別人捕獲的獵物。

以前的祖先常在深山裡打獵，就是所稱的獵場。部落的男性商談狩獵的日子，農作物收成後，一起舉行狩獵儀式、看鳥占，聽聲音、看方向，決定狩獵的日子。

sisil 在左邊叫是不吉利，趕快退回家。

sisil 在右邊叫是吉利，可繼續前進。

sisil 由左邊飛到右邊是吉利，可繼續前進。

sisil 由右邊飛到左邊是不吉利，趕快退回家。

秋：9 月至 11 月允許狩獵，氣候溫和，野生動物都已長大。

冬：12 月至 2 月允許狩獵，獵物不易腐爛。最不宜狩獵的時間是春夏兩季，是野生動物孕育幼小動物時間。

春：禁獵（3 月至 5 月）是野生動物築巢護幼季節、農忙期。

夏：禁獵（6 月至 8 月）氣候不穩，颱風多，天氣炎熱，獵物很快腐爛。

狩獵有很多禁忌。出門前不能放屁、打噴嚏；昨夜若做惡夢，或部落裡有人過世，也不能狩獵；獵人不能獵捕幼小或懷孕的野獸。現在的年輕人都不知道，真是可惜！